

**RÄDDNINGSTJÄNSTEN
KARLSTADSREGIONEN**
Rapport, 2019-12-12
Magnus Lundqvist, 054-540 28 80
Magnus.lundqvist@karlstad.se

Kommunens plan för räddningsinsats

Austin Sverige AB

**Enligt 3 kap 6 § Förordning (2003:789) om skydd mot
olyckor**

Dnr 2019.000604

1 Bakgrund

Enligt 3 kap 6 § förordning (2003:789) om skydd mot olyckor ska kommunen upprätta en plan för räddningsinsatser för de verksamheter som omfattas av kravet på säkerhetsrapport enligt 10 § lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (Sevesolagstiftningen).

I Karlstads kommun är denna uppgift delegerad till Räddningstjänsten Karlstadsregionen.

I Sevesolagstiftningens högre kravnivå finns bland annat krav på verksamheten att upprätta en intern plan för räddningsinsatser. I denna plan beskrivs hur följderna av en allvarlig kemikalieolycka ska begränsas. Verksamhetens interna plan för räddningsinsatser ska sedan ligga till grund för kommunens plan för räddningsinsatser.

Kommunens plan ska ha den omfattning som säkerheten för omgivningen kräver. Planen ska förnyas vart tredje år eller när det annars till följd av ändrade förhållanden finns anledning till det. Planen ska lämnas in till Länsstyrelsen.

I samband med att kommunen upprättar eller förnyar planen ska kommunen på lämpligt sätt ge allmänheten möjlighet att lämna synpunkter på planen.

Austin Sverige AB:s sprängmedelsförråd i Alsters-Bergstorp omfattas av Sevesolagstiftningens högre kravnivå på grund av deras hantering av sprängämnen (explosivt) och tändämnen.

2 Räddningstjänsten Karlstadsregionens organisation vid räddningsinsatser

Räddningstjänsten Karlstadsregionen har räddningspersonal i jour eller beredskap vid 11 stationer samt vid ett räddningsvärn. Varje enskild station är dimensionerad för att hantera en samtidig händelse enligt egen insatsförmåga. Vid större händelser eller samtidiga händelser inom samma insatsområde krävs förstärkningar från angränsande stationer.

Vid stationerna i Karlstad och Vålberg finns kemdykarenheter och vid stationen i Karlstad finns dessutom en kemenhet.

Från stationen i Karlstad sker systemledningen av räddningstjänstens styrkor. Instruktion för stab och ledning finns framtagen för att klara av större och i tiden utdragna händelser.

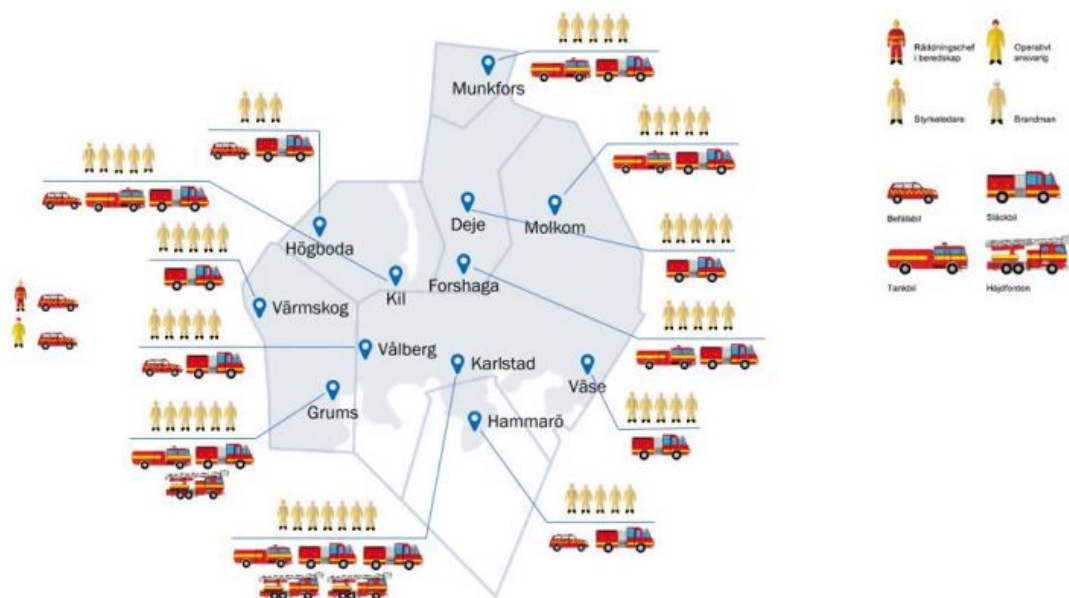

Bild 1. Karta över stationer i förbundet

3 Risker vid verksamheten på Austin Sverige AB

I den säkerhetsrapport som Austin Sverige AB har upprättat enligt lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor nämns fyra skadehändelser med potential för storskalig kemikalieolycka. Skadehändelserna är hämtade från den riskanalys som verksamheten har upprättat.

3.1 Blixtnedslag

Vid åskoväder över eller i närheten av förråden finns det risk för ett blixtnedslag i fordon med sprängmedelslast. Explosion kan då inträffa. Vid risk för åska ska arbete med lastning/lossning av fordon avbrytas. Förrådets konstruktion, insprängda i berg, gör att åskledarsystem inte behövs eller finns.

3.2 Fordonsbrand

Vid brand i ett fordon på planen framför ingången till förråden finns risk för spridning till explosiva ämnen med explosion som följd. Vid brand i ett fordon lastat med explosiva ämnen finns risk för explosion.

3.3 Avåkning eller kollision

Vid avåkning eller kollision med ett transportfordon lastat med sprängmedel finns en risk för explosion om fordonet börjar brinna till följd av avåkningen eller kollisionen.

3.4 Skogsbrand

Vid en eventuell skogsbrand i närområdet skulle det kunna finnas en risk för spridning till förrådsbyggnader. Austins personal och även räddningstjänstens insatsledning bör i samband med skogsbrand vidta åtgärder för att minimera risken för explosion.

4 Räddningstjänstens arbete med att förebygga och begränsa följderna av allvarliga olyckor på Austin Sverige AB

I verksamheter som omfattas av Sevesolagstiftningens högre kravnivå ställs långtgående krav på det interna säkerhetsarbetet. Detta medför att Räddningstjänsten Karlstadsregionens kontakter med dessa verksamheter bygger på ett nära samarbete.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) är central tillsynsmyndighet enligt Sevesolagstiftningen och Länsstyrelsen är operativ tillsynsmyndighet för Sevesoverksamheter. Vid tillsynen kan företrädare för räddningstjänsten delta.

Utöver denna tillsyn utför räddningstjänsten tillsyn utifrån lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO). Lagen ställer mer långtgående krav på företag som bedöms bedriva verksamhet där en olycka skulle kunna orsaka allvarliga skador på människor eller miljön. Alla företag som omfattas av Sevesolagstiftningen klassas även som farlig verksamhet enligt LSO. Med stöd av denna lag för Räddningstjänsten Karlstadsregionen dialog med verksamhetsutövaren om vilken beredskap verksamheten bör hålla inför en eventuell olycka.

Det finns krav på att verksamheter som omfattas av Sevesolagstiftningens högre kravnivå och räddningstjänsten samövar minst en gång var tredje år. För detta finns en upprättad övningsplan som omfattar samtliga Sevesoverksamheter och innehåller tidpunkter för när och hur verksamheten övades senast samt när nästa övning ska ske.

Övningar hålls regelbundet med Austin Sverige AB för att identifiera brister i beredskapen och för att utveckla och hitta nya säkerhetshöjande åtgärder.

5 Räddningstjänsten Karlstadsregionens plan för räddningsinsatser vid Austin Sverige AB:s sprängmedelsförråd i Alsters-Bergstorp

För att på ett effektivt sätt kunna genomföra en räddningsinsats till följd av en allvarlig olycka vid Austin Sverige AB:s sprängmedelsförråd i Alsters-Bergstorp, har Räddningstjänsten Karlstadsregionen i samverkan med verksamhetsutövaren upprättat insatsplaner. Planerna innehåller information om anläggningen, exempel på skadehändelser enligt upprättade riskanalyser och ett förberett ledningsstöd.

I händelse av en allvarlig olycka vid Austin Sverige AB:s sprängmedelsförråd i Alsters-Bergstorp larmas resurser från Karlstad. Första livräddande åtgärd och avspärningar genomförs av räddningspersonal från stationen Karlstad

Räddningsinsatsen leds av en räddningsledare från stationen i Karlstad där även insatsstöd ges av en upprättad stab. Vid behov av ytterligare förstärkningar finns övriga stationer i förbundet tillgängliga samt angränsande kommuners räddningstjänster enligt ett gemensamt avtal om samverkan inom Värmland.

5.1 Konstaterad brand i explosivt ämne

Vid en brand i explosivt ämne i förrådsbyggnad eller fordon kommer Räddningstjänsten Karlstadsregionen inte att genomföra någon offensiv insats i syfte att släcka en sådan brand. Fokus kommer istället att vara att rädda personer i omedelbar fara.

Detta kommer att utföras genom att utrymma personer i riskområdet.

Räddningstjänsten kommer att samverka med Austin för vidare åtgärder.

5.2 Brand i närheten av explosivt ämne

Vid en brand som hotar att sprida sig till explosiva ämnen kommer Räddningstjänsten Karlstadsregionen i första hand att rädda personer i omedelbar fara. Detta kommer att genomföras genom att utrymma personer i riskområdet.

I andra hand kommer räddningstjänsten att försöka göra en offensiv insats för att försöka släcka branden på ett säkert sätt eller begränsa så att den inte sprider sig till förråden eller transportfordon.

6 Varning till allmänheten vid olycka vid Austin Sverige AB:s sprängmedelsförråd i Alsters-Bergstorp

I räddningstjänstskedet av en olyckshändelse ligger informations-skyldigheten på räddningsledningen. Vid en händelse som inte är räddningstjänst eller vid en händelse som övergår till en extraordinär händelse, övergår informationsansvaret till kommunernas krisledningsorganisation.

För akuta situationer där det kan vara fara för liv finns ett varningssystem i form av en tyfon som ljuder. Tyfonen kan aktiveras av personal på plats och även fjärrutlösas av räddningsledaren. Ett varningsmeddelande sänds också ut via fasta och mobila telefoner till utvalda fastighetsägare inom ett förutbestämt område.

Utomhuslarmet sänds via ljudsändare som sitter i anslutning till förråden. Ljudsändarna i Alsters-Bergstorp kan utlösas från Austins kontor vid förråden, Räddningstjänsten Karlstadsregionen samt utvald personal hos Austin. Austin ansvarar för drift och underhåll av utomhusvarningssystemet.

Varningsmeddelande till fasta och mobila telefoner sänds ut av SOS Alarm på begäran av Räddningsledningen

Information efter inträffade händelser finns på räddningstjänstens och kommunens hemsidor.

7 Underrättelse till myndighet i annat land

Baserat på Austin Sverige AB:s riskanalys förväntas inte en olycka föranleda några åtgärder i annat land, varför ingen speciell planering för detta gjorts.